

SILIKÁT⁴

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

Advent

Hlavní
sponzoři
Silikátové
společnosti
České
republiky
z.s.

Advent, jako neklamný závdavek prémiového měsíce, na jehož konci nastává dlouho očekávaná chvíle klidu, míru a rodinné pohody!

Známe heslo praví, že doba se mění a my s ní! Takže zatímco se naši předkové „zklidňovali“ již s příchodem adventu, průměrný Evropan má tendenci v této době naopak zrychlovat tempo. Naštěstí pro nás se ve městech i pokrokovějších vesnicích již brzy rozzáří vánoční stromy a adventní trhy nás budou stále více vtahovat do atmosféry klidu, míru a přemítání o věcech nevšedních. Musím konstatovat, že zejména v této době současného vysoce rozpolceného a rozkolísaného světa cítím vděčnost, že nám naši předkové zanechali v historii záchytný bod vánočních svátků, který nás již stovky let neúnavně vytrhává z mumraje aktuálních lokálních i globálních výzev. Využijme tedy tuto historicky ukotvenou pauzu v celoročním shonu a spěchu a užijme si chvíle klidu a pohody s našimi rodinami, přáteli a známými. Nevymlouvejme se na nejistou dobu, nutnost zajistit hmotné statky a nalaďme se na kultivaci statků duchovních, jak by to nazvali naši předkové. Každopádně si dovolím nedoporučit nadbytečné sledování zpravodajství a zejména politických debat, neboť zážitky z těchto relací k adventnímu zklidňování dozajista nepřispějí.

Silikátová společnost Vám přeje do nastávajících předsvátečních dní co nejvíce duševních i fyzických sil, rychlý průběh nezbytných nákupů, úspěšné završení termínovaných ročních aktivit, a k tomu velké poděkování za Vaši spolupráci a přízeň. Věřím, že i v příštím roce budeme společně pokračovat v budování silné profesní komunity, což i nadále zůstává jedním z hlavních cílů našich aktivit.

Dr. Ing. Michal Příbyl

předseda Silikátové společnosti
České republiky

Průmyslová
keramika

Promat

PC
Refractories

IRELIS

SILIKÁT⁴

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

Vážená paní kolegyně, Vážený pane kolego,

dovolte mi, abych Vás jménem Silikátové společnosti ČR informoval o přípravě vydání dalšího dílu publikace **Žárovzdorné materiály**.

Tento, již desátý díl, je zaměřen na technologické postupy průmyslové výroby keramických výrobků, a to od těžby, úpravy a dopravy surovin, přes popis základních způsobů vytváření surových výrobků a různých způsobů jejich sušení, až po výpal a popis jednotlivých druhů pecí. Rozebrána jsou i specifika různých surovin. Publikace se věnuje jak teoretickému popisu dílčích technologických operací, tak i jejich praktickému provedení a popisu principů, na kterých jsou založena používaná zařízení. Ve všech výše uvedených částech jsou uvedeny variantní postupy, jejich srovnání a posouzení jejich výhod, nevýhod a možný způsob uplatnění. V závěru je krátce zmíněna i tvorba škodlivých emisí a tepelná bilance keramických pecí. Texty jsou doplněny velkým množstvím fotografií, schémat a grafů, které dokresluji uváděné informace.

V souvislosti s tím rovněž nadešel okamžik pro zaslání vaší inzerce. Inzerát prosím zašlete ve formě pdf dokumentu ve formátu A5 v doporučeném rozlišení 300 dpi. Po obdržení inzerátu Vám následně zašleme fakturu se splatností 28 dnů. Závěrem mi dovoluť připomenout, že poskytnutím sponzorského příspěvku ve výši **10 tis. Kč** obdržíte 5 kusů této publikace zdarma.

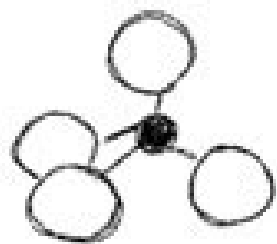
Budeme se těšit na Vaši inzerci a další budoucí spolupráci. V případě potřeby prosím kontaktuje sekretariát společnosti (sis@csvts.cz, lauermannovaannamarie@gmail.com).

S přáním hezkého dne a pevného zdraví,

Dr. Ing. Michal Příbyl
Předseda Silikátové společnosti ČR

Prosinec 2022

SILIKÁT

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

Zahájení těžby na nově otevřeném ložisku Karel Předpolí u Skalné

Po mnoha letech plánování a příprav, několika letech skrývání a přemístění zhruba sedmi milióny tun nadložních zemin, je nově zpřístupněno unikátní ložisko vazných jíků Karel Předpolí. Toto ložisko nacházející se asi dva kilometry východně od Skalné, leží mezi historicky těženým ložiskem Karel u Skalné a ložiskem Nová ves II u Nové Vsi.

Foto: 2021jaro, vlevo nová otvirkaložiska Karel Předpolí, vpravo západní část ložiska Nové Vsi II. Vzadu vlevo Smrčinský žulový masív a vlevo konec Krušných Hor z metamorfovaných hornin.

Jíly z tohoto nového ložiska budou navazovat na historicky známé jíly z okolí Skalné a Vonšova, kde se dříve těžily jíly Plastika, Bm (B modrá) a Dm (D modrá). Dále také na jíly z ložiska Karel, jako byly například značky jíků Wi (Wildstein bílý, pozn. Skalná se dříve jmenovala Wildstein), WiS, Km (Karel modrý) a na současně těžené jíly B1, B10, B4, B2z ložiska Nová Ves II.

Touto otvirkou se historie tak zvaných „skalenských blautonů“, neboli vazných jíků posunuje minimálně o dalších 25 let do budoucnosti, při zachování současného objemu těžby.

Jíly v této oblasti vznikly na konci třetihor, a to díky několika náhodným jevům. Vlivem vrásnění a po vzniku vyklenutých Krušných hor, došlo i ke vzniku podkrušnohorských pánví. Tímto způsobem vznikla i Chebská pánev, postižená tektonickými poruchami v několika směrech, díky kterým došlo k zaklesnutí několika horninových ker a vzniku menších pánví. Do těchto prohlubní nedaleko Skalné se ukládaly sedimenty, které přinášely především dva vodní toky. Jeden vodní tok přinášel sedimenty z oblasti blízkého Smrčinského žulového masívu, kde rozvětráváním zrn živců vznikala hrubozrnný až střednězrnný kaolinit, který měl za následek bílé až šedobílé zbarvení jíků.

Druhý vodní tok přinášel sedimenty z oblasti konce Krušných Hor tvořených metamorfovanými horninami především fylity, kde zvětráváním vznikal jemnozrnný neuspořádaný kaolinit a jemnozrnný illit, který naopak zbarvoval jíly do šedé barvy.

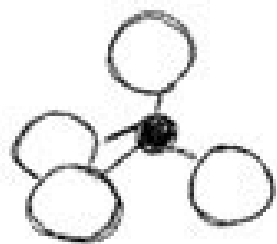
Foto: Příklad zbarvení jíků. Vrtné jádro, nejtavší horní část zbarvena organickým prachem, asi třetihorní pyl.

V některých obdobích se tyto proudy kalné vody zřejmě setkávaly v jednotlivých menších pánvích, kde následně sedimenty vytvořily unikátní jíly typu Plastika a B1. Také zřejmě v závislosti na oblastních dešťových přeháňkách, docházelo v některých obdobích k různým poměrům mísení barevných kalů. To mělo za následek jednou vznik jíků s převahou kaolinitu, známe jako bílé jíly například Wi a B10. Nebo to jindy přispělo ke vzniku jíků s menším obsahem kaolinitu na úkor illitu, například jíly Km a B4. Tato sedimentační série se geologicky nazývá Vonšovské vrstvy.

V následujících obdobích sedimentace nadložních písků a písčitých jíků natékaly občasné do některých lagun opět sedimenty, tentokrát z oblasti žulových Smrčin. Jemnozrnné sedimenty vytvořily čočky pórovinových jíků s vysokým obsahem bílého kaolinitu a lupínků bílé slídy (muskovitu) ze zvětralé žuly. Tyto čočky se vyskytují ve skrývce a jsou při zajímavé mocnosti selektivně odtěžovány jako značky jíků HC, IBV a CH. Tyto vrstvy sedimentů se geologicky nazývají Novoveské vrstvy.

Jíly zkoušené v nyní otevřené části ložiska Karel Předpolí, které je cca 700 m od nejbližších jílových lávek na ložisku Nová ves II jsou z hlediska chemických i technologických parametrů skoro identické s dnes produkovanými jíly z ložiska Nová Ves II, proto by přechod ze surovin ložiska Nová Ves II, kde postupně končí těžba, měl být plynulý a bez komplikací.

Předpokládáme, že první větší těžební práce v písčitých partiích začnou na konci roku 2022 a v nepísčitých partiích v polovině roku 2023.

SILIKÁT₄

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

Foto: 2021 podzim, odtěžování nadložních písčitých jílu pro vytvoření odvodňovací retence na novém lomu.

V oblasti Skalné, přírodavytvořila unikátní jíl B1, v překladu „blauton 1“ (modrošedý jíl nejvyšší kvality). Tohoto jílu, nejvyšší kvality, jsou v ložisku největší zásoby. Je tvořen směsí několika jílových minerálů s převahou kaolinitu jemnozrnného a střednězrnného, hojně zastoupeným ilitem a několika procenty montmorillonitu. Jíl B1 obsahuje minimum volného křemene ve formě zrn, minimum organických látek, pyritu a jiných nežádoucích minerálů. Jeho složení z rozdílně velkých jílových minerálů s různými technologickými vlastnostmi se podílelo na vzniku tohoto unikátního, a hlavně univerzálního jílu. Jíl B1 lze použít jako plastifikátor a pojivo většiny keramických hmot od keramických pecních válečků, přes obkladačky, slinuté dlaždice, střešní tašky, licí hmoty až po pojivo vysoce kvalitních šamotových hmot například cordieritových a andaluzitových šamotů. Z tohoto důvodu ho používá převážná většina evropských výrobců k žárovzdorných produktů.

V minulosti byla pro speciální potřeby zákazníků oddělena světlejší horní část vrstvy jílu B1 a ta je samostatně těžena jako jíl B10. Tato značka jílu má oproti jílu B1 nižší obsah oxidu železa a vyšší obsah živců. Jíl B10 slouží převážně pro potřeby výrobců elektroporcelánu. Ze spodní části vrstvy B1 je těžen jíl s označením B14. Tento jíl má oproti jílu B1 vyšší obsah oxidu železa a zvýšenou plasticitu. Jíl B14 se nejčastěji používá na výrobu střešních engob a smaltů. Zajímavostí je, že pod jílem B1 se nachází jíl B4, který se vyznačuje vysokou pojivovou schopností a proto je jíl B4 je používán pro výrobu grafitových tuh, což je směs grafitu a jílu. Po výpalu tuhy na cca 1 000 °C se tento jíl přemění na pevný keramický nosič grafitu. Platí, že čím více jílu, tím tuha zanechává při psaní na papír méně intenzivní grafitovou stopu otěrem, je tak zvaně tvrdá. Jíl B4 dnes používají čeští, němečtí, ale i japonští výrobci grafitových tuh.

Písčité „Blautony“, což jsou svazné jíly s vyšším obsahem písků, se dnes používají především pro výrobu směsných jílu pro potřeby hrubé keramiky. Tyto vytvořené směsné jíly se pak používají například při výrobě komínových vložek, obkladaček, slinuté dlažby, kameninových cihel. Středně písčité „Blautony“ po smíchání s žárovzdornými pórovinnými jíly typu HC, které jsou z čoček v nadložních skryvkových partiích, slouží pro výrobu žárovzdorných staviv.

Jíly z nového ložiska Karel Předpolí budou primárně zpracovávány v několik málo kilometrech vzdálené úpravně Karel, kde je možnost vzájemného mísení a granulace. Takto upravené jíly jsou připraveny přímo k expedici, nebo jsou použity k dalším úpravám. Na dvou provozech ve Skalné a ve Vonšově je možné jíly upravovat sušením, mletím a mikromletím. Upravené jíly lze zákazníkům dodávat volně ložené, v silokamionech, v obřích vacích nebo v papírových pytlích.

Foto: 2021 podzim, první těžba nepísčitých blautonů. Horní část vrstvy jílu B1, rypadlo blíže v jižní části ložiska s malou mocností písčitých jílu v nadloží. Ve směru k zadnímu rypadlu přibývání množství písku.

V případě tohoto nově otevřeného ložiska známe směr nátoky sedimentů do sedimentační laguny ložiska, a to díky dostatečně provedenému vrtnému průzkumu. Od severu k jihu je identifikován směr postupného ukládání písků a jílu. Díky této znalosti máme poprvé možnost situovat těžební frontu tak, aby současně byly těženy partie jak s vysoce kvalitními nepísčitými „blautony“ z jižní části ložiska, středně písčitými „blautony“ a písčitými jíly ze severní části ložiska. Tento způsob otvírky následná homogenizace na deponii Karel, jistě zajistí stabilní kvalitu těžených značek jílu pro všechny zákazníky.

Ing. Radek Černý
a kolektiv LB MINERALS, s.r.o., VJ Chebsko

Využití odpadního tepla z kompresorovny

Cementárna v Radotíně využívá zemní plyn pro vytápění budov. V roce 2019 jsme obnovili stroje pro výrobu stlačeného vzduchu (6 bar) v centrální kompresorovně. Zakoupili jsme 2 kompresory GA 55 s výkonem 55kW každý. Již při nákupu jsme diskutovali s výrobcem firmou Atlas Copco možnost využití odpadního tepla a do ceny zahrnuli vodní chladič - výměník tepla. Zde se ohřeje médium až na 75 - 82°C. Postačí připojit tento zdroj na oběhový systém plynové kotle. V roce 2021 jsme pak realizovali potrubní trasy pro přivedení horkého média do dvou nejbližších budov, tedy budovy trafostanice a budovy pronajaté VÚM. Délka dopravních tras hraje dost důležitou roli v ceně investice. Celkové náklady činily 1,56 mil. Kč. Po spuštění využití na začátku listopadu 2021 jsme sami byli překvapeni velkou úsporou spotřeby zemního plynu na vytápění budov, i když během zimních oprav v lednu a únoru je spotřeba tlakového vzduchu minimální návratnost investice vzhledem k současné ceně zemního plynu je skoro neskutečná. Vyhodnotili jsme spotřebu na Trafostanici a administrativní budovy a odhadli vývoj do konce letošního roku.

Předpokládaná úspora zemního plynu na trafostanici a v budově VÚM

Trafostanice		30,00 Kč/m ³				Úspora	
Rok	2020	2021	2022	Ø 2020-21	(m ³)	(Kč)	
Spotřeba (m ³)	30 202	32 410	2 221	31 306	29 085	872 550	
Budova VÚM						Úspora 50%	
Rok	2020	2021	2022	Ø 2020-21	(m ³)	(Kč)	
Spotřeba (m ³)	11 480	12 671	6 038	12 076	6 038	181 133	
Celková úspora						35 123	1 053 683

Dva nové kompresory s akumulací nádobou a potrubní trasa do budov

Napojení na stávající systém v budově pronajaté VÚM a trafostanici.

Ladislav Damašek

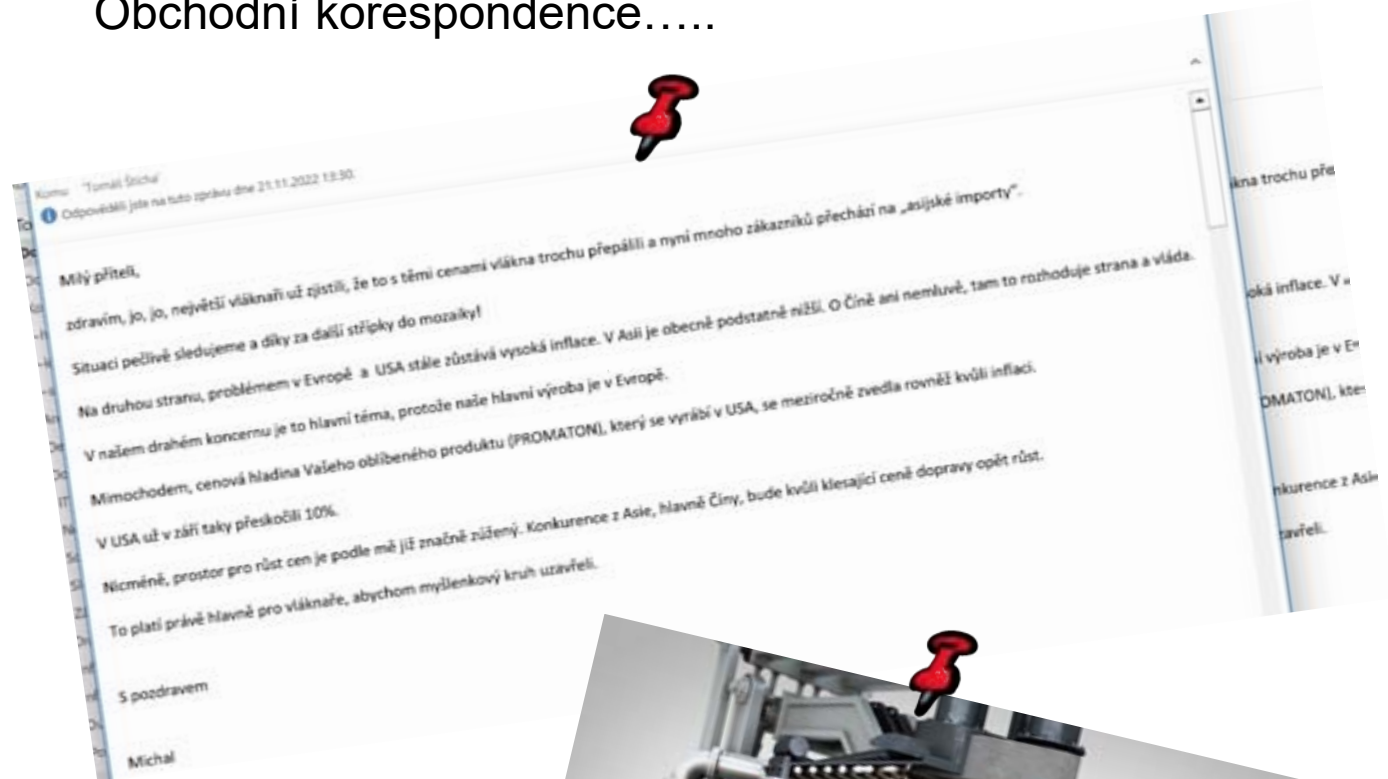

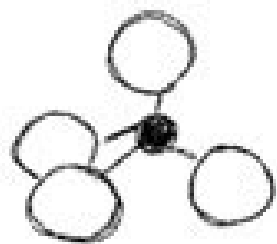
SILIKÁT⁴

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

Obchodní korespondence.....

SILIKÁT₄

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

15. ročník odborného semináře Kvalita cementu

Výzkumný ústav stavebních hmot, a.s. Brno pod hlavičkou staronového loga VÚSH pořádá již od roku 2007 každoroční odborné setkání pracovníků řízení kvality, technologů a vedoucích laboratoří českých a slovenských cementáren a vybraných hostů s názvem Kvalita cementu.

Ve dnech 13. – 14. června 2022 se v prostorách hotelu Galant Mikulov konal již 15. ročník tohoto odborného semináře.

Letošní akce se zúčastnilo celkem 19 pracovníků ze všech českých a slovenských cementáren (Českomoravský cement, a.s. (Mokrá a Radotín), Cement Hranice, a.s., CEMEX Cement, s.r.o., Považská Cementáren a.s. Ladce, CEMMAC a.s., Danucem Slovensko, a.s. (Rohožník a Turňa) a Cementáren Lietavská Lúčka, a.s., po 2 zástupcích firem IKN Czech s.r.o., Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., HERDING spol. s r.o., Malvern Panalytical B.V., Provodínské písky a.s., po 1 zástupci firem ATEST Sp. Z o.o., FLSmidth spol. s r.o. TaŽÚS s.p., Zváz výrobcov cementu SR, Výzkumný ústav maltovin Praha, s.r.o., Dalibor Všíanský a Zbyněk Skotnica, dále 1 pracovník Slovenské akademie věd v Bratislavě, 3 zástupci VUT v Brně a 3 pracovníci VÚSH.

Odbornými guaranty semináře jsou Prof. Dr. Ing. Martin Palou z SAV a RNDr. Theodor Staněk, Ph.D. z VÚSH. Organizačním zástupcem cementáren a moderátorem je Ing. Jiří Lerch z ČMC, závodu Mokrá.

Vlastnímu semináři předcházela 13. 6. odpolední workshop zástupců cementáren, VÚSH a SAV o aktuálních tématech v cementářském oboru. Večer proběhla pro všechny účastníky tradiční degustace vín s bohatým rautem.

Témata workshopu 2022 byly následující:

- Zkušenosti s tuhými alternativními palivy s obsahem biomasy
- Jak zajišťovat výpal optimálního slínku při použití paliva se stále se snižující výhřevností
- Jak ovlivňovat způsob kontroly kvality uhlí dodavateli, aby nebyla jimi úmyslně snižována
- Nové zkušenosti s cementy s SCM's (Supplementary Cementitious Materials)
- „Zelené cementy“: definice, parametry
- Zkušenosti se servisními smlouvami, vlastním servisem a spolehlivostí přístrojů
- Nové instrumentální metody pro stanovení vlastností vstupních surovin, slínků a cementů

Druhý den probíhal seminář, kdy na úvod tradičně došlo k představení účastníků a následně proběhly prezentace odborných příspěvků a diskuze k nim:

- M. Palou (SAV): Plán pro dosažení uhlíkové neutrality v cementářském průmyslu
- F. Šoukal (VUT v Brně): Projekt Národního inovačního centra pro udržitelné materiály ve stavebnictví
- K. Dvořák (VUT v Brně): Výhled možností praktického využití alternativních paliv z TKO v průmyslu výroby cementu a energetiky
- N. Weissenbacher, P. Marvan (Malvern Panalytical B.V.): Nejčastější chyby v přípravě vzorků pro XRD a jejich vlivy na výsledky
- J. Chromý (Atest Sp. z o.o.): Použití analýzy velikosti částic při kontrole vlastností cementu
- V. Meleg (FLSmidth spol. s r.o.): At-line systémy s možností modulární konfigurace
- T. Staněk (VÚSH): Nízkoenergetický slínek pro výrobu cementu se zvýšenými počátečními pevnostmi

K semináři byl vydán sborník s nákladem 50 výtisků, který měl 71 stran s 9 příspěvky, kterému bylo přiděleno číslo ISBN 978-80-87397-37-4.

Tradičním zpestřením byla soutěž vyhlášená pracovníkem Považské cementárny Ladce o 100 €. Vzhledem k tomu, že dosud tuto soutěž nikdo nevyhrál, došlo k mírnému snížení obtížnosti a objevili se rovnou vítězové tři. Dva z nich se ovšem getlemansky vzdali svého podílu na výhře ve prospěch jediné ženy.

Účastníci semináře znovu vysoce hodnotili průběh a obsah akce a potvrdili prospěšnost jeho konání. Uvažuje se, že příští 16. ročník semináře se opět vrátí do tradičního dubnového termínu. Otázkou ale je, jaký bude další vývoj epidemie Covid. V případě nepříznivého stavu by se konal opět v červnu.

Účastníci Semináře Kvalita cementu 2022

Theodor Staněk

Kde začíná Balkán

Pojem Balkán je pro nás především geografický a historický název území na Balkánském poloostrově ležícím v Evropě mezi Černým mořem na východě a Jaderským mořem na západě.

Na Balkáně leží státy bývalé Jugoslávie (tj. Bosna a Hercegovina, Severní Makedonie, Srbsko, Kosovo a Černá Hora, přičemž Slovinsko se obvykle mezi balkánské státy nepočítá a někdy ani Chorvatsko ne), dále Bulharsko, Albánie, Řecko a evropská část Turecka. Mezi balkánské státy se v některých případech řadí i Rumunsko. Což také podle tohoto snímku nelze někdy popírat.

Tolik se asi dozvíme pokud budeme pátrat po geografii, ale Balkán je pojem, který chápeme také jako mentální charakteristiku. **Považujeme jej jako "hanlivý" výraz.** Často spojený s islamistickými proměnami, které jsou např. v zemích bývalé Jugoslávie.

V dávných dobách se Balkán rozkládal až k Dunaji. Potřeba je také připomenout, že kolébka demokracie je Řecko, které je dnes převážně ortodoxní. Kde "Balkán" opravdu je zřejmě jasné z geografického pohledu. Ale jak je zřejmé, především z individuálního pohledu je to velmi různé.

Při svých cestách jsem se několikrát setkal s lidmi, kteří mě ukazovali, že za tam tím kopcem začíná skutečný Balkán. Měli v paměti občanskou válku, ve které sice nebojovali, ale jejíž důsledky jsou i dnes zřejmé a viditelné.

Stejně tak moji slovenští kolegové, beze studu říkali, že směrem na východ za hotelem Slovan (nyní Double Tree by Hilton), začíná Balkán, ale nevím zda

měli na mysli sídliště Luník IX - (obývané od roku 1978).

Pokud si vzpomenu na haldy, které jsem viděl západněji než jsou Košice, nerozuměl jsem asi pojmu Balkán ani potom.

No, abych nepsal o "cizincích" a jejich představách o Balkánu, tak je potřeba konstatovat, že i někteří moji pracovní kolegové chápou lokalitu Balkán východně od Bumbálky.

Nemohu, v souvislosti s hledáním Balkánu, nepřipomenout si svého velitele družstva v přijímači na vojně. Tento "Pražák" jednoznačně a neomylně věděl, že **Balkán začíná za hned Kolinem.**

Z uvedených příkladů je jasné, že poloha Balkánu, asi jako vše, je hodně individuální, bez ohledu kde skutečně je. Jen se někdy trochu bojím, aby Balkán opravdu nezačínal někde za Dubím, případně za Cínovcem.

Předpokládám, že "Balkán" je pro každého z nás někde jinde a znamená pro každého něco jiného. Za důležité považuji to, abychom byli schopni najít i na Balkánu pozitivní přínosy pro celou společnost.

SILIKÁT₄

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

ECERS

Ceramics in Europe 2022 – návrat tradiční konference

S blížícím se koncem roku se sluší ohlédnout za tradiční konferencí pořádanou Evropskou keramickou společností „XVIIth Conference and Exhibition of ECERS“ tentokrát „schovanou“ v rámci větší konference Ceramics in Europe 2022. V době kdy se konference plánovala tak ještě probíhala protikovidová omezení, proto bylo rozhodnuto, že se konference Evropské keramické společnosti spojí s konferencí pořádanou Keramickou federací a mezinárodní elektrokeramickou komisí. Když začínalo být jasné, že konference přece jen bude v tradiční offline podobě, tak jsem si říkal, že to bude opravdu obrovská akce. Nicméně, vzhledem k pokračujícím restrikcím v Asii a Americe nakonec počet účastníků dohromady nepřesáhl tisíc. Dvanáct různých sekcí pokrývalo všechny oblasti keramických materiálů a člověk se neubránil přebíhání mezi sekcemi a děláním těžkých rozhodnutí, která přednáška bude asi zajímavější (program lze nalézt na <https://www.ceramicsineurope2022.org/>). Mimo odborných přednášek mě zaujala přednáška „Ceramic Roadmap to 2050“ od Renauda Batiera z Cerame-Unie, která popisovala přechod výroby keramických materiálů na „bezuhlíkaté“ technologie. Přednášková místnost byla plná, ale dusno bylo z jiného důvodu, i když Cerame-Unie hledá cesty, aby evropský keramický průmysl přežil Green deal, tak vyhlídky jsou smutné (detaily naleznete na <https://www.ceramicroadmap2050.eu/>).

Jelikož jsme měli dlouhou pauzu, tak další konference a výstava Evropské keramické společnosti se koná již v roce 2023 (pak se opět navrátíme k tradičnímu dvouletému cyklu). Rád bych vás tedy pozval do Lyonu ve Francii, kde se od 2 do 6 července koná v pořadí již osmnácté setkání odborníků v oblasti keramických materiálů. Podávání abstraktů a registrace již začala, bližší informace najdete na https://ecers.org/news/233/408/ECERS-2023-Abstract-submissions-and-registrations-are-open/d,ceramic_details_news.

David Salamon

Hezké místo pro život i návštěvu – Úštěk a Hrádek (Helfenburk)

Již více jak 40 let jezdím za svým "spolubojovníkem" ze základní vojenské služby do oblasti na sever od Litoměřic. Pravda, pro nás, co jsme z Moravy, je to poněkud z ruky. Zprvu jsem jezdil "Brněnským drakem" (tehdy ještě nezastavoval u každé vrby jako dnes) do Lovosic, kde jsem přestoupil na lokálku směrem na Českou Lípou. Trať se proplétala mezi malebnými kopečky s mnoha chmelnicemi, po necelé půlhodině jsem vystoupil v Úštěku.

Dnes je toto severočeské městečko poměrně známé. Objevíli ho totiž filmaři.. Natočili v něm záběry do filmů jako je např. Kolja, Rebelové a mnoho dalších.

Město Úštěk je od roku 1980 městskou památkovou rezervací, nejmenší v České republice. V gotice vznikaly jednopatrové domy s podloubím v přízemí a v prvním patře dvou až čtyřosé, s vysokým strmým štítem a střechou kolmou k náměstí. Na náměstí je krásný a velký pozdně barokní kostel sv. Petra a Pavla z let 1764–1772. Zařízení většinou barokní, obraz na hlavním oltáři namaloval roku 1656 Karel Škréta. Krásná je také úštěcká synagoga postavena v letech 1791 až 1794.

Na snímku je gotický "dvojďům", který jsem i já trochu opravoval. Opravu objektu dokončil až další jeho majitel - podnikatel ve stavebnictví, protože můj kamarád neměl tolik sil a finančních možností, aby dotáhl opravy do konce.

Později jsem se vydal na pochod severním směrem k "Hrádku". Asi po třech kilometrech se objeví na vrcholu kopce zřícenina hradu Helfenburk, která je již desetiletí útočištěm pro trempíře, turisty a milovníky historie.

Romantická ruina patří k největším hradům u nás. Je schován mezi lesem zarostlými kopci, takže výhled do daleka je pouze západním a východním směrem.

Hrad postavili Ronovci v průběhu první poloviny 14. století. Roku 1620 po vyplenění císařskými vojsky vyhořel, posléze upadl v zapomnění. Hrádek u Úštěku začal opěvovat mimo jiné K. H. Mácha, který ho i dvakrát maloval. Vlna romantismu Helfenburk opět vrátila do zájmu veřejnosti. V 80. letech 19. století koupil zříceninu hradu průmyslník Josef von Schroll, začal ho opravovat a rekonstruovat části zřícené věže. V dobré víře nechal na věži postavit cimbuří, které tu asi nikdy nebylo. Bez tohoto zásahu by dnes byla věž silně pobořená, bez možnosti na ni vystoupit.

S dalšími opravami hradu se začalo v 70. letech minulého století, podílí se na něm místní občanské sdružení Hrádek, TOM Bobří Úštěk a také město Úštěk.

(<http://hrady.dejiny.cz/helfenburkLT/index.htm>).

Dominantou je hradní věž, která sloužila před opravou srubu v sedmdesátých letech jako jediné útočiště před nepohodou. Přestože byl ve věži krb (asi jediný funkční krb v republice postavený jen z magneziových cihel), nebylo ji možno nikdy vytopit na příjemný pobyt. Na Hrádku byla vždy dodržována úzkostlivá prohibice, aby nedocházelo ke zbytečným problémům.

Atmosféra při mých častých návštěvách (převážně na konci sedmdesátých a začátkem osmdesátých let) byla vždy, tedy z dnešního hlediska, trochu zvláštní. Mladí lidé, kteří se zde setkávali, pracovali ve prospěch svého dobrovolného sdružení bez nároku na odměnu, jen pro radost z relativní volnosti. Musím potvrdit, že byli vesměs pracovití a přátelští. Doba se sice změnila, ale Úštěk i Hrádek jsou neustále velmi romantickými místy, jejich návštěvu vám mohu jen doporučit.

SILIKÁT⁴

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

Ceramitec

CERAMITEC 2022 21.-24.6.2022 Mnichov

Ve dnech 21.-24.6.2022 se v Mnichově uskutečnil významný oborový veletrh CERAMITEC. Výstava, která se v minulosti konala pravidelně každé dva roky, se kvůli covidové epidemii uskutečnila naposledy v roce 2018. Na tomto tradičním keramickém veletrhu se letos představilo 356 vystavovatelů z 34 zemí celého světa. Kvůli ztíženým epidemiologickým opatřením, chybělo oproti předchozím ročníkům větší množství vystavovatelů z Asie, což výrazně ovlivnilo rozsah a velikost veletrhu. Zastoupena byla odvětví průmyslu od klasické keramiky přes průmyslovou keramiku, keramické strojírenství, technickou keramiku a práškovou metalurgii. Jeden celý pavilon byl letos zaměřený na oblast keramických surovin.

Hlavním tématem veletrhu letos bylo efektivní využívání zdrojů a dekarbonizace keramického průmyslu. Proto na programu konference, která byla součástí veletrhu, zaznělo několik přednášek na téma „Prospects for a Climate-neutral Bricks...“, které se týkaly cihlářského průmyslu.

Z pohledu technologie, výroby a použití žárovzdorných materiálů bylo zajímavé navštívit zejména vystavovatele v pavilonu keramických surovin. Výrobci žárovzdorných materiálů tentokrát byli spíše výjimkou, chyběly zde nejen v minulosti časté honosné stánky velkých výrobců žárovzdorných materiálů, ale i velké množství menších výrobců. Výrazně skromnější byly také stánky strojírenských firem jakožto dodavatelů technologických celků, které tradičně prezentovaly automatizace technologií pro výrobu keramiky.

Pro celou řadu návštěvníků i vystavovatelů byl CERAMITEC 2022 jak vítanou příležitostí se konečně osobně setkat a diskutovat témata týkající se konkrétních produktů, zařízení, surovin atd., ale také byl čas probrat obecnou situaci v keramickém průmyslu spojenou s energetickou krizí, která výrazně ovlivňuje další vývoj a perspektivu keramického průmyslu zejména v Evropě.

Tomáš Strouhal; Lukáš Tvrdík

P-D Refractories CZ a.s. Velké Opatovice

SILIKÁT⁴

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

SUROVINY 2023

SILIKÁTOVÁ SPOLEČNOST ČESKÉ REPUBLIKY
Novotného lávka 5, 116 68, Praha 1, Česká Republika
sis@csvts.cz, www.silikaty.cz

Silikátová společnost ČR Vás srdečně zve na konferenci:

SUROVINY 2023

17. - 18. května 2023

Budova českého svazu vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1

Témata konference:

- Těžba, úprava a doprava silikátových surovin
- Využití surovin v oblasti keramiky, žáromateriálů a stavebních hmot
- Přísady, příměsi a pojiva v keramických směsích
- Využití recyklovaných surovin
- Nové suroviny pro keramickou technologii
- Nanomateriály a jejich aplikace v silikátovém průmyslu
- Analytické metody, stanovení a kontrola kvality surovin
- Výzkumná a akademická centra v oblasti silikátových surovin
- Suroviny „na míru“ (tailor-made raw materials)

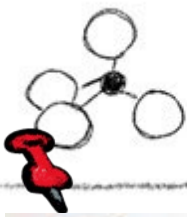
Svou registraci na konferenci zašlete, prosím, na sekretariát SIS ČR (lauermannovaannamarie@gmail.com, sis@csvts.cz) společně s názvem přednášky a abstraktem nejpozději do **31. 1. 2023**, celé příspěvky zašlete nejpozději do **30. 3. 2023**.

Vložené:

- pro členy Silikátové společnosti do **1. 4. 2023**: základní cena **3 500,- Kč**
- pro nečleny Silikátové společnosti do **1. 4. 2023**: základní cena **4 500,- Kč**
- pro členy Silikátové společnosti od **2. 4. 2023**: základní cena **4 500,- Kč**
- pro nečleny Silikátové společnosti od **2. 4. 2023**: základní cena **5 500,- Kč**

Dr. Ing. Michal Přibyl,

OSOBNOST

doc. Ing. Gabriel Sučík, PhD. Technická univerzita v Košiciach

Fakulta materiálů, metalurgie a recyklácie, Vedúci Oddelenia nekovových materiálů predse

Akademického senátu, zástupca riaditeľa UMET FMMR (Ústav metalurgie)

Rok 2022 se nese ve vlně významných událostí.

Dovol mi jménem silikátové společnosti popřát Ti všechno nejlepší k tvým kulatým narozeninám a dostal jsi to co sis přál?

Ďakujem za blahoželanie, veľmi si to vážim.

Je toho viac, čo by som si prial, no obávam sa, že žiadne moje jubileum na to stačiť nebude. Skutočne, rok 2022 sa nese v znamení turbulencií, ak chceš, tak aj významných udalostí, ale zdá sa, že dvojka (2) v letopočte neveští nič dobrého.

Vaše Fakulta materiálů, metalurgie a recyklácie, Technickej univerzity v Košiciach oslavila 70. výročia (1952-2022) založení jak jste to oslavili?

Naša fakulta je jednou z troch zakladajúcich fakúlt TUKE (pôvodne Vysokej školy technickej v Košiciach), tak sme 8. júna tohto roka oslavovali spoločne s TUKE. V rézii našej fakulty je tradične, výnimkou boli „kovidové“ roky, organizácia stavovských slávností Šachtáku. Pozývajú sú naši priemyselní a akademickí partneri, absolventi, priatelia a naši priaznivci. V tomto, pre nás jubilejnom roku bude Šachták súčasťou slávnostného programu osláv vzniku našej (Hutníckej) fakulty. Oslavy sú plánované na 6.10. a hlavnými bodmi programu bude slávnostné zhromaždenie Vedeckej rady FMMR a Akademickej obce fakulty s hosťami. Bude to zároveň príležitosť pre slávnostné stretnutie absolventov našej fakulty. Slávnostný deň vyvrcholí našim Šachtákom (ináč aj Šachtág). V tomto odstavci mi nedá zapomenúť pre nás významnú udalosť, a to XVII. Európske dni baníkov a hutníkov, XIV. Stretnutie banských miest a obcí Slovenska a Salamandrové dni konané v dňoch 7.-11.9.2022 v Banskej Štiavnici, samozrejme, za účasti našich hutníkov a kolegov baníkov.

Kam by se chtěla fakulta v budoucnu směřovat a jaké jsou její silné a slabé stránky?

Obligátne otázka. Ak sa poobzerám okolo seba a dám si témy dnešných „výziev“ do kontextu smerovania a perspektív existencie primárneho priemyslu (úpadok, útlm, až likvidácia), neustáleho zvyšovania kvantity – pardon, „kvality“ vzdelávania“ (normatív na hlavu, o mozgu sa hovorí len v súvislosti s jeho únikom do zahraničia). Odpoveď je hneď na porúdzi. Ale späť. V baníctve a hutníctve je zakorenený princíp stavovskej príslušnosti a samozrejme, aj hrdosti. Rovnako to cítia aj lekári, lesníci, železničiar, architekti a ďalší, napr. itéčkári. A to je v prípade historických stavov problém. Ako prekročiť svoj tieň? Predstava, že hutník, ktorý žil len pre vysokú pec, železo a oceľ sa v jedno ráno zobudí a bude z neho datamíner alebo programátor analytik len preto, lebo to teraz letí, tak to fungovať asi nebude. Smerovanie fakulty určuje dekan(ka) a jej predstavy a vyjadrenia odznali na mnohých fórach a sú verejne dostupné v mediálnom priestore. Témami ale jednoznačne sú materiály s vyššou pridanou hodnotou pre priemyselný segment akumulácie energie vrátane uskladnenia vodíka a pre tepelno- energetický priemysel s neutrálnou uhlíkovou bilanciou. Intenzívne sa zaoberáme problematikou dekarbonizácie hutníckeho priemyslu, pre mňa osobne bizarnou ambíciou politických autorít vo svete založenom na energii z oxidácie uhlíka.

Jak bys zhodnotil rok 2021 po covidu u vás na fakulte/ústavu?

Katastrófa. Ďalšia devalvácia hodnoty vzdelania a odbornosti. Dištančná forma vzdelávania nie je vhodná pre technické vzdelávanie. Rozdiel medzi poslucháčmi v schopnostiach samostatného učenia sa, analýzy a syntézy informácií sa ukázal veľmi vypuklo. Jednoznačne sa potvrdilo, že prezenčná forma výučby je z hľadiska kvality absorpcie a spätnej reprodukcie informácií študentmi úspešnejšia. O efektívnosti nehovorím, v súvislosti so vzdelávaním by som ju zakázal používať ako kritérium kvality.

Dovoliť se zeptat, jak dlouho působíš na katedře a v čem vidíš její největší změny.

Skôr na fakulte. Som absolventom Hutníckej fakulty VŠT v Košiciach z roku 1985. Do roku 1988 som pracoval v priemysle, potom som prešiel na školu a v roku 1991 som sa prihlásil na doktorandské štúdium k doc. Kuffovi na Odd. Keramických materiálov ako súčasť Katedry chémie HF VŠT. Keď v roku 1993 vznikla Katedra keramiky, bol so jej prvým doktorandom. Na pracovisku, či už je to oddelenie, katedra, alebo ústav, pracujem 29 rokov.

Jak se Vám daří přenositelnost vědeckých výsledků do praxe?

Je to alfa a omega našej vedeck-výskumnej, ale aj pedagogickej činnosti. Okrem „povinných“ projektov súťažného charakteru má fakulta mnoho zaujímavých výskumných ale aj vzdelávacích projektov od priemyselných zadávateľov. Tu patríme medzi najúspešnejšie fakulty univerzity.

S jakou osobností by se chtěl setkat a proč?

Neviem, pripomeň mi niektorú. S osobnosťami, ktoré sú pre mňa osobnosti sa stretávam a vždy rád.

Co jsou tvoje starosti a radosti života?

Našťastie, nemám špecifické starosti, len tie bežné a dúfam, že to tak aj zostane. Tu mi vyhovuje stabilita, pretože neverím v bezstarostný život. Ak je zodpovednosť, tak sú aj starosti; kúľovejšie, „výzvy“.

Radosť mám z rodiny, detí a vnúčat, z priateľov, kolegov a mám radosť, keď máš radosť.

Tvoje životní motto?

Mám si vymyslieť?

„Keď kráčaš vpred, nezabudni sa občas pozrieť na svoje stopy“.

Rozhovor vedľa Hanka Ovčáčíková

SILIKÁT⁴

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

Výhody členství v Silikátové společnosti ČR

Silikátová společnost České republiky
The Czech Ceramic Society
Novotného lávka 5
118 00 Praha 1
www.silikaty.cz

- Kontakt s tuzemskými i zahraničními odborníky
- Kontakt s dodavateli a výrobcí celosvětově
- Odborné zázemí pro technické a technologické konzultace
- Kontinuální vzdělávání a sledování vývoje a trendů
- Možnost organizovat odborné semináře s podporou Silikátové společnosti a ČSVTS
- Možnost aktivně se podílet na přípravě a vydávání odborných publikací
- Možnost volit a být volen do orgánů Silikátové společnosti
- Snižené účastnické poplatky na událostech organizovaných Silikátovou Společností
- Snižené ceny publikací vydávaných Silikátovou společností
- Vše založeno na osobním přístupu

Výhody spojené s členstvím Silikátové společnosti ČR v ECeRS

- Snižené účastnické poplatky na událostech organizovaných ECeRS:
- Možnost podávat projekty ve výzvách ECeRS:
 - JECS Trust Mobility Grants: financování evropských mobilit v rámci získávání nových zkušeností a využití laboratorních technik nedostupných v jejich vlastních laboratořích.
 - JECS Trust support for Conferences: financování pro studenty, jako podpora účasti na konferencích nebo organizace workshopů.

Pro více informací kontaktujte sekretariát Silikátové společnosti ČR e-mailem (lauermannovaannamarie@gmail.com, sis@csvts.cz) nebo telefonicky (+420 732930931).

SILIKÁT₄

nástěnka silikátové
společnosti
České republiky z.s.

- Redakční rada:
- Karel Lang (lang.k@seznam.cz)
 - Hanka Ověčáková (hana.ovcakova@vzb.cz)
 - Tomáš Štícha (tomas.sticha@gmail.com)